

Wyroki Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz Sądu Najwyższego z zakresu prawa pracy i zabezpieczenia społecznego

PAULINA ROICKA
adwokat

STRESZCZENIE: *Niniejszy tekst prezentuje aktualne orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej dotyczące kwestii delegowania pracowników oraz ustalania minimalnej płacy w przypadku pracowników delegowanych. Ponadto odnosi się do problematyki dostępu do świadczeń socjalnych nieaktywnych ekonomicznie obywateli UE na podstawie ustawodawstwa przyjmującego państwa członkowskiego. Wyrok Sądu Najwyższego omawia kwestię ustalania podstawy wymiaru zasiłku z ubezpieczenia chorobowego z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej.*

SŁOWA KLUCZOWE: *delegowanie pracowników, płaca minimalna, dumping socjalny, nieaktywni ekonomicznie obywatele UE, prawo pobytu, podstawa wymiaru zasiłku*

Reprezentowanie pracowników delegowanych przez związek zawodowy z siedzibą w przyjmującym państwie członkowskim. Elementy wynagrodzenia wchodzące w skład płacy minimalnej

Przedmiotem postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej, zakończony wyrokiem wydanym 12 lutego 2015 r. (sygn. akt. C 396/13), był wniosek fińskiego związku zawodowego Sähköalojen ammattiliitto, działającego w sektorze energetyki, o wydanie orzeczenia prejudycjalnego w sprawie, w której polscy pracownicy delegowani przez polskiego pracodawcę do pracy w Finlandii przy budowie elektrowni zgłosili do niego roszczenia o zapłatę należnego im wynagrodzenia.

Kwestie sporne, które rozstrzygał Trybunał, dotyczyły dopuszczalności przeniesienia

przez polskich pracowników na fiński związek zawodowy wierzytelności przysługującej im z tytułu wynagrodzenia za pracę wykonywaną w Finlandii celem dochodzenia przez ten związek wynagrodzenia przed sądem fińskim. Ponadto Trybunał zajął stanowisko w kwestii wliczenia określonych składników wynagrodzenia do wynagrodzenia minimalnego.

W sprawie tej zastosowanie miały z jednej strony przepisy prawa unijnego, tj. dyrektywy nr 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług¹ oraz rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych² (Rzym I), a z drugiej strony przepisy krajowe, w tym fińska ustawa o pracownikach delegowanych (*Laki lähetetyistä työntekijöistä*).

W stanie faktycznym, będącym kanwą dla omawianego wyroku, Elektrobudowa Spół-

¹ Dz. Urz. WE L 18 z 21.07.1997.

² Dz. Urz. UE L 177 z 4.07.2008.

ka Akcyjna (ESA), będąca spółką prawa polskiego działającą w sektorze energii elektrycznej, zawarła w Polsce i na podstawie polskiego prawa umowy o pracę ze 186 pracownikami. Pracowników tych następnie delegowała do fińskiego oddziału spółki w celu wykonania prac elektryfikacyjnych na terenie budowy elektrowni jądrowej w gminie Eurajoki w Finlandii. Utrzymując, że ESA nie przyznała delegowanym pracownikom z Polski minimalnego wynagrodzenia, które było im należne na mocy fińskich układów zbiorowych powszechnie stosowanych w sektorze energetyki, indywidualnie przenieśli oni swoje wierzytelności z tego tytułu na Sähköalojen ammattiliitto, fiński związek zawodowy w sektorze energii elektrycznej, celem odzyskania tych wierzytelności przez związek. Związek wytoczył przeciwko ESA powództwo przed sądem fińskim o zapłatę niewypłaconego pracownikom delegowanym wynagrodzenia.

W postępowaniu sądowym ESA podnosiła, że związek nie posiada legitymacji procesowej do występowania w imieniu pracowników z tego względu, że prawo polskie zakazuje przenoszenia wierzytelności wynikających ze stosunku pracy. Stosownie bowiem do art. 84 polskiego kodeksu pracy pracownik nie może zrzec się prawa do wynagrodzenia ani przenieść tego prawa na inną osobę.

Dyrektywa w sprawie delegowania pracowników przewiduje, iż niezależnie od prawa właściwego dla stosunku pracy kwestie dotyczące minimalnej stawki płac są regulowane przez przepisy tego państwa członkowskiego, na którego terytorium pracownicy są delegowani do celów wykonywania pracy. Fińska ustawa o pracownikach delegowanych określa natomiast, iż płaca minimalna jest wynagrodzeniem określonym na podstawie powszechnie stosowanego układu zbiorowego.

Rozstrzygając powyższe zagadnienie, Trybunał stwierdził, iż kwestia legitymacji proce-

sowej związku zawodowego przed sądem odsyłającym jest regulowana przepisami fińskiego prawa procesowego. W ocenie Trybunału **nie istnieje żaden powód, który mógłby podważyć powództwo, jakie związek wniósł do sądu fińskiego**. W konsekwencji Trybunał potwierdził dopuszczalność przeniesienia wierzytelności przysługującej pracownikom delegowanym na fiński związek zawodowy.

Ponadto Trybunał miał odpowiedzieć na pytanie, czy wymienione składniki wynagrodzenia stanowią element minimalnej płacy w rozumieniu przepisów fińskich i powinny być wypłacane pracownikom polskim delegowanym na terytorium Finlandii. W tym zakresie Trybunał stwierdził, iż w celu ustalenia pojęcia minimalnego wynagrodzenia należy posługiwać się przepisami prawa krajowego (w tym krajowym ustawodawstwem oraz układami zbiorowymi) lub praktyką przyjmującego państwa członkowskiego, o ile definicja ta nie prowadzi do utrudnienia swobodnego świadczenia usług między państwami członkowskimi. Trybunał podkreślił jednocześnie, iż aby można było odwoływać się do przepisów państwa oddelegowania, muszą one spełniać wymogi przejrzystości, tj. muszą być dostępne i jasne.

Wskazuje się, iż przytoczony wyrok wpisuje się w kontekst dyskusji wywołanych orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości z 18 grudnia 2007 r. w sprawie spółki Laval (C-341/05)³, a dotyczących ochrony praw pracowników delegowanych w ramach świadczenia usług. W obu orzeczeniach Trybunał Sprawiedliwości zajął się kwestią równoważenia przeciwstawnych interesów wynikających z jednej strony z obowiązku zagwarantowania swobody przepływu usług w Unii Europejskiej oraz prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego, a z drugiej zapobiegania dumpingowi socjalnemu oraz ochrony praw pracowniczych. Do tego dochodzi kwestia respektowania dążeń państw członkow-

³ Tak zwany *post-Laval judgments*, [http://www.labourlawnetwork.eu/national_labour_law/implications_of_ecj_rulings/_implications_of_european_court_of_justice_\(ecj\)_rulings/prm/191/v__detail/id__5590/category__1/index.html](http://www.labourlawnetwork.eu/national_labour_law/implications_of_ecj_rulings/_implications_of_european_court_of_justice_(ecj)_rulings/prm/191/v__detail/id__5590/category__1/index.html), pobrano 21.06.2015.

skich do ochrony ich wewnętrznych rynków pracy.

Wyrok Trybunału Sprawiedliwości UE w sprawie dostępu do świadczeń socjalnych nieaktywnych ekonomicznie obywateli UE przemieszczających się po terytorium Unii

W orzeczeniu w sprawie Elisabeth i Florin Dano przeciwko Jobcenter Leibzig z 11 listopada 2014 r. (sygn. C-333/13) Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej zajął stanowisko w kwestii możliwości ubiegania się przez nieaktywnych ekonomicznie obywateli innych państw członkowskich o niektóre świadczenia socjalne, przysługujące na podstawie przepisów przyjmującego państwa członkowskiego.

W omawianej sprawie Elisabeth Dano, obywatelka Rumunii zamieszkiwała od 2010 r. wraz ze swoim synem, Florinem, w Lipsku w Niemczech, na podstawie zaświadczenia o bezterminowym pobycie dla obywateli Unii. Elisabeth Dano nie pracowała ani – jak wynikało z akt sprawy – nie poszukiwała zatrudnienia, a utrzymanie zapewniała im siostra E. Dano, u której mieszkali. Pobierała na rzecz swojego syna zasiłek rodzinny oraz zaliczkę z tytułu zasiłku alimentacyjnego. Świadczenia te nie były jednak przedmiotem sporu w omawianej sprawie. Spór dotyczył świadczeń z zakresu podstawowego zabezpieczenia dla osób poszukujących pracy (*Grundsicherung*) na podstawie Księgi drugiej niemieckiego Kodeksu Socjalnego (*Sozialgesetzbuch Zweites Buch*, SGB II), o które wniosowała E. Dano przed Jobcenter Leibzig.

Kiedy oddalono jej wniosek, wniosła skargę do Sozialgericht Leipzig, w której ponownie wniosła o przyznanie wyżej wymienionych świadczeń, powołując się m.in. na zakaz

dyskryminacji ze względu na przynależność państwową ustanowioną w art. 18 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej. E. Dano kwestionowała przepisy prawa niemieckiego, na podstawie których obcokrajowcom, którzy wjechali na terytorium państwa w celu uzyskania pomocy społecznej lub których prawo pobytu wynika wyłącznie z celu obejmującego poszukiwanie pracy, nie przysługuje prawo do pomocy społecznej, podobnie jak członkom ich rodzin.

Nadmienić należy, iż świadczenia stanowiące przedmiot sporu w omawianej sprawie uznane zostały za specjalne nieskładkowe świadczenia pieniężne, o których mowa w art. 70 ust. 2 rozporządzenia nr 883/2004 w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego⁴. Są to świadczenia o podwójnym charakterze, tj. o cechach świadczeń z pomocy społecznej i równocześnie świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Finansowane są z podatków i wypłacane zgodnie z ustawodawstwem państwa, które je finansuje. Dodatkowo nie podlegają one eksportowi, jak inne świadczenia objęte zakresem przedmiotowym koordynacji.

Sozialgericht Leipzig powziął wątpliwość, czy prawo niemieckie, na mocy którego obywatele innych państw członkowskich nieaktywni zawodowo są wyłączeni – w całości lub w części – z korzystania z niektórych świadczeń socjalnych, podczas gdy świadczenia te są zagwarantowane obywatelom danego państwa członkowskiego znajdującym się w tej samej sytuacji.

W odpowiedzi na zadane przez sąd krajowy pytania, Trybunał orzekł, iż obywatele Unii w zakresie dotyczącym dostępu do świadczeń socjalnych, takich jak rozpatrywane w postępowaniu przez Trybunałem, mogą się domagać równego traktowania z obywatelami przyjmującego państwa członkowskiego tylko wtedy, jeśli ich pobyt na teryto-

⁴ Rozporządzenie nr 883/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004).

⁵ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG oraz 93/96/EWG (Dz. Urz. UE L 158 z 30.04.2004).

rium przyjmującego państwa członkowskiego spełnia przesłanki tzw. dyrektywy pobytowej z 29 kwietnia 2009 r.⁵

W tym miejscu należy nadmienić, iż dyrektywa pobytowa dokonuje następującego rozróżnienia, gdy chodzi o pobyt obywateli innych państw członkowskich UE na terytorium państwa przyjmującego: prawo pobytu przez okres nieprzekraczający trzech miesięcy, prawo pobytu powyżej trzech miesięcy oraz prawo stałego pobytu.

Gdy chodzi o pobyt nieprzekraczający trzech miesięcy, to jest to co do zasady pobyt bezwarunkowy. Jedynym kryterium jest bowiem posiadanie ważnego dowodu tożsamości lub paszportu⁶.

Prawo pobytu powyżej trzech miesięcy obwarowane jest z kolei wieloma obostrzeniami, a mianowicie:

- należy być pracownikiem najemnym lub osobą pracującą na własny rachunek;
- posiadać wystarczające środki oraz być objętym pełnym ubezpieczeniem zdrowotnym, aby nie stanowić obciążenia dla systemu pomocy społecznej przyjmującego państwa członkowskiego w okresie pobytu,
- lub odbywać kształcenie zawodowe jako student i posiadać wystarczające środki oraz być objętym pełnym ubezpieczeniem zdrowotnym, aby nie stanowić obciążenia dla systemu pomocy społecznej przyjmującego państwa członkowskiego w okresie pobytu,
- lub być członkiem rodziny obywatela Unii, który spełnia jeden z powyższych warunków.

Warunki posiadania wystarczających środków oraz legitymowania się prawem do pełnego ubezpieczenia zdrowotnego mają m.in. na celu uniknięcie sytuacji, w której obywatele innych krajów UE staliby się nieracjonalnym obciążeniem dla systemu pomocy społecznej w przyjmującym państwie członkowskim.

Obywatele Unii, którzy legalnie zamieszkują w przyjmującym państwie członkowskim przez nieprzerwany okres pięciu lat, mają pra-

wo stałego pobytu w tym państwie, które nie podlega żadnym warunkom.

Należy jeszcze raz podkreślić, iż warunki wystarczających środków i pełnego ubezpieczenia zdrowotnego nie są stosowane w odniesieniu do osób aktywnych ekonomicznie zachowujących status pracownika lub osoby pracującej na własny rachunek. Osoby nieaktywne zawodowo muszą z kolei posiadać wystarczające środki dla siebie oraz członków swojej rodziny.

Jeśli więc pobyt na terytorium państwa członkowskiego trwa dłużej niż trzy miesiące, lecz krócej niż pięć lat (przypadek E. Dano i jej syna), jedną z przesłanek, jaką dyrektywa pobytowa nakłada na osoby nieaktywne ekonomicznie (jak E. Dano), jest posiadanie wystarczających zasobów dla siebie i członków rodziny. Zdaniem Trybunału zadośćuczynienie tej przesłance umożliwia obywatelom innych krajów członkowskich UE żądanie równego traktowania z obywatelami przyjmującego państwa członkowskiego w odniesieniu do prawa do świadczeń socjalnych, o jakich mowa w tej sprawie.

Ratio legis przedmiotowego uregulowania jest zapobieganie sytuacjom, w których nieaktywni ekonomicznie obywatele UE wykorzystywać będą systemy ochrony socjalnej przyjmujących państw członkowskich w celu zapewnienia sobie środków utrzymania dla siebie i członków swojej rodziny.

W ocenie Trybunału państwa członkowskie powinny mieć możliwość odmowy przyznania świadczeń socjalnych o cechach pomocy społecznej nieaktywnym zawodowo obywatelom UE, którzy korzystają ze swobody przemieszczania się wyłącznie w celu ubiegania się o świadczenia socjalne w tym państwie, podczas gdy nie posiadają wystarczających zasobów, aby ubiegać się o prawo pobytu. Pozbawienie państwa członkowskiego takiej możliwości powodowałoby w efekcie, że osoby, które nie posiadają w momencie wjazdu na terytorium innego państwa członkowskiego wystarczających zasobów, aby zapewnić sobie utrzymanie, posiadałyby je auto-

⁶ Niemniej prawo pobytu trwa dopóty, dopóki obywatele innych państw członkowskich nie staną się nieracjonalnym obciążeniem dla systemu pomocy społecznej w państwie przyjmującym.

matycznie przez przyznanie im specjalnego nieskładkowego świadczenia pieniężnego, którego celem jest zapewnienie utrzymania jego beneficjentowi.

Trybunał Sprawiedliwości uznał zatem, iż zarówno dyrektywa pobytowa, jak i rozporządzenie z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego nie stoją na przeszkodzie uregulowaniom krajowym, które wykluczają obywateli innych państw członkowskich z kręgu osób uprawnionych do specjalnych nieskładkowych świadczeń pieniężnych, mimo że świadczenia te przyznawane są obywatelom państwa przyjmującego, którzy znajdują się w takiej samej sytuacji ekonomicznej. Z tą jednak różnicą, iż obywatele innych krajów UE nie spełniają kryteriów pobytowych.

Zdaniem Trybunału do omawianych świadczeń, jako specjalnych bezskładkowych świadczeń pieniężnych w rozumieniu przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, stosuje się przepis art. 4 rozporządzenia nr 883/2004, tj. dotyczący zasady równego traktowania obywateli przyjmującego państwa członkowskiego oraz obywateli innych państw członkowskich UE w dostępie do świadczeń państwa przyjmującego. Jednocześnie świadczenia te są objęte pojęciem „pomocy społecznej” w rozumieniu dyrektywy pobytovej (art. 24 ust. 2). Niemniej, zdaniem Trybunału, skoro udzielane są wyłącznie w państwie członkowskim, w którym zainteresowani mają miejsce zamieszkania zgodnie z jego ustawodawstwem, to nic nie stoi na przeszkodzie temu, aby przyznawanie takich świadczeń obywatelom Unii, którzy nie są czynni zawodowo, było uzależnione od wymogu spełnienia przez nich warunków posiadania prawa do pobytu na mocy dyrektywy pobytovej w przyjmującym państwie członkowskim.

W rezultacie Trybunał stwierdził, iż E. Dano oraz jej syn nie mają wystarczających zasobów i dlatego nie mogą ubiegać się o legalne prawo pobytu w Niemczech na podstawie przepisów dyrektywy pobytovej. W związku z tym nie przysługuje im prawo powoływania się na za-

sadę niedyskryminacji przewidzianą w rozporządzeniu nr 883/2004 oraz dyrektywie pobytowej.

Wyrok Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2015 r. w sprawie ustalania podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego ubezpieczonej prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą

Przedmiotem postępowania przed Sądem Najwyższym (sygn. akt I UK 326/14) była kwestia ustalenia podstawy wymiaru zasiłku chorobowego w przypadku osoby podlegającej dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, w przypadku gdy ubezpieczenie to trwało krócej niż pełen miesiąc kalendarzowy, lecz było poprzedzone ubezpieczeniem chorobowym z innego tytułu.

Przytoczone orzeczenie jest następstwem orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego z 24 maja 2012 r. (sygn. akt P 12/10). Trybunał orzekł, że art. 48 ust. 2 i art. 52 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (dalej jako ustawa zasiłkowa)⁷ w zakresie, w jakim nie przewidują odpowiedniego stosowania art. 37 ust. 1 tej ustawy przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłków chorobowego i macierzyńskiego należnych ubezpieczonemu, dobrowolnie podlegającemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, którego niezdolność do pracy powstała przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia chorobowego z tego tytułu w sytuacji, gdy było ono poprzedzone ubezpieczeniem chorobowym z innego tytułu, są niezgodne z art. 32 ust. 1 w związku z wynikającą z art. 2 Konstytucji zasadą sprawiedliwości społecznej.

Przepis art. 37 ust. 1 ustawy zasiłkowej przewiduje, iż w przypadku pracownika, który stał się niezdolny do pracy przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego ubezpie-

⁷ DzU 1999, nr 60, poz. 636 z późn. zm.

czenia chorobowego podstawę wymiaru zasiłku stanowi wynagrodzenie, które pracownik ten osiągnąłby, gdyby pracował pełen miesiąc kalendarzowy. Tym samym podstawę wymiaru niejako uzupełnia się do pełnego, hipotetycznego miesięcznego wynagrodzenia pracownika.

W stanie prawnym sprzed powyższego orzeczenia Trybunału przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłków osoby podlegającej dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej, której niezdolność do pracy powstała przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia chorobowego z tego tytułu w sytuacji, gdy było ono poprzedzone ubezpieczeniem chorobowym z innego tytułu – bezpośrednio albo z krótką przerwą – ustawa zasiłkowa nakazywała stosować przepisy dotyczące sposobu obliczania zasiłku właściwego dla ubezpieczonych pracowników, jednak z wyłączeniem przytoczonego art. 37 ust. 1.

W rezultacie podstawę wymiaru zasiłku z ubezpieczenia chorobowego w przypadku tej grupy ubezpieczonych stanowiła najniższa podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe (tj. 30% minimalnego wynagrodzenia).

Trybunał zakwestionował przywołane regulacje, uznając różnicowanie wysokości zasiłków należnych ubezpieczonym wynikające tylko ze zmiany tytułu do ubezpieczenia za niedopuszczalne. Nowe brzmienie art. 49 ustawy zasiłkowej w brzmieniu obowiązującym od 1 grudnia 2013 r. w dodanym ustępie drugim przewiduje w odniesieniu do ubezpieczonych niebędących pracownikami, że jeżeli niezdolność do pracy powstała przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia chorobowego, a okres tego ubezpieczenia rozpoczął się nie później niż 30 dni od ustania ubezpieczenia z innego tytułu, wówczas do ustalenia podstawy wymiaru zasiłku stosuje się przepis art. 37 ust. 1.

Stan faktyczny sprawy zakończonej wyrokiem Sądu Najwyższego z 21 kwietnia 2015 r. wpisywał się w treść znowelizowanych przepisów. Otóż ubezpieczona w okresie od 1 października 2011 r. do 6 maja 2012 r. pod-

legała obowiązkowemu ubezpieczeniu chorobowemu jako pracownik. Następnie od 7 maja 2012 r. do dnia 30 września 2012 r. podlegała temu ubezpieczeniu dobrowolnie jako osoba współpracująca przy prowadzeniu działalności gospodarczej.

Z kolei od 1 października 2012 r. dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą. A zatem przystępując z dniem 1 października 2012 r. do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą, ubezpieczona miała już bezpośrednio wcześniej okresy ubezpieczenia chorobowego z innego tytułu.

W miesiącu, w którym ubezpieczona zgłosiła się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, tj. w październiku 2012 r., urodziła dziecko i wystąpiła z wnioskiem do organu rentowego o wypłatę zasiłku macierzyńskiego.

Wbrew treści wyroku Trybunału Konstytucyjnego ZUS decyzją z 14 lutego 2013 r. przyznał ubezpieczonej prawo do zasiłku macierzyńskiego, przyjmując do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia najniższą podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie chorobowe, tj. kwotę 450 zł (30% minimalnego wynagrodzenia), a nie zadeklarowaną przez nią kwotę w wysokości miesięcznego wynagrodzenia.

Kończąc postępowanie sądowe wywołane decyzją ZUS, Sąd Najwyższy skonkludował, iż nie jest dopuszczalna sytuacja, w której obywatel zmieniający tytuł ubezpieczenia w razie niezdolności do pracy z powodu choroby przed upływem pełnego miesiąca kalendarzowego ubezpieczenia chorobowego z nowego tytułu, otrzymuje świadczenie niższe od świadczenia, na które uczciwie „zapracował” potrąconymi z jego wynagrodzenia składkami za poprzedni okres (okresy) ubezpieczenia, znajdując się w sytuacji gorszej nie tylko od pracownika, który podlegał ubezpieczeniu chorobowemu krócej niż miesiąc, ale nawet od byłego pracownika, który w pewnych okolicznościach ma prawo do zasiłku również po ustaniu ubezpieczenia.

AKTY PRAWNE

- Dyrektywa nr 96/71/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 grudnia 1996 r. dotyczącej delegowania pracowników w ramach świadczenia usług (Dz. Urz. WE L 18 z 21.07.1997).
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG oraz 93/96/EWG (Dz. Urz. UE L 158 z 30.04.2004).
- Rozporządzenie nr 883/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. Urz. UE L 166 z 30.04.2004).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 593/2008 z dnia 17 czerwca 2008 r. w sprawie prawa właściwego dla zobowiązań umownych (Dz. Urz. UE L 177 z 4.07.2008).
- Ustawa z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (DzU 1999, nr 60, poz. 636 z późn. zm.).

Judgments of the Court of Justice of the European Union and the Supreme Court in Poland in the field of labour law and social security

PAULINA ROICKA
lawyer

SUMMARY: *This text presents current case law of the Court of Justice of the EU concerning the issues of the posting of workers and determining the minimum wage for posted workers. Moreover, it refers to the issues of access to social benefits of economically inactive citizens of EU under the legislation of the host Member State. The judgment of the Supreme Court in Poland discusses the issue of determining the basis of contribution rates for the benefits from sickness insurance.*

KEY WORDS: *posting of workers, minimum wage, social dumping, economically inactive citizens, right of residence, basis of contribution rates*